

A7-0176/2012

1.6.2012

AANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en de regering van de Russische Federatie met betrekking tot de handhaving van in de huidige Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Rusland opgenomen verbintenissen inzake de handel in diensten (16815/2011 – C7-0522/2011 – 2011/0328(NLE))

Commissie internationale handel

Rapporteur: Gianluca Susta

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
TOELICHTING	6
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE.....	10

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

**over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en de regering van de Russische Federatie met betrekking tot de handhaving van in de huidige Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Rusland opgenomen verbintenissen inzake de handel in diensten
(16815/2011 – C7-0522/2011 – 2011/0328(NLE))**

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (16815/2011),
 - gezien de ontwerpovereenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en de regering van de Russische Federatie met betrekking tot de handhaving van in de huidige Partnerschap- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Rusland (PSO) opgenomen verbintenissen inzake de handel in diensten (16816/2011),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 91, artikel 100, lid 2, artikel 207, lid 4, eerste alinea, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C7-0522/2011),
 - gezien artikel 81 en artikel 90, lid 7 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie internationale handel (A7-0176/2012),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en aan de Russische Federatie.

TOELICHTING

Algemeen kader: de GATS-verbintenissen van Rusland in het kader van zijn toetreding tot de WTO

De overeenkomst EU/Rusland over de handhaving van de verbintenissen inzake de handel in diensten die zijn opgenomen in de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst EU/Rusland heeft betrekking op het nieuwe juridische kader dat is ontstaan na de recente toetreding van Rusland tot Wereldhandelsorganisatie.

Nu Rusland lid is geworden van de WTO, wordt het een betrekkelijk open land voor buitenlandse diensten, terwijl de markt voor diensten in Rusland zich eigenlijk pas in de jaren 1990, na een reeks economische hervormingen en de privatisering en liberalisering van de nationale economie, is gaan te ontwikkelen.

Twintig jaar later kent Rusland nog steeds zeer belangrijke beperkingen voor de invoer en de vestiging van buitenlandse diensten op zijn grondgebied. Maar de geplande liberalisering van de handel in diensten die zijn opgenomen in het multilaterale pakket bij de toetreding van Rusland tot de WTO¹ zullen de mogelijkheden voor buitenlandse dienstverleners om toegang tot de markt verkrijgen aanmerkelijk vergroten. ²Rusland heeft ermee ingestemd zijn barrières voor handel en investeringen te verlagen, en buitenlandse aanbidders een gunstiger behandeling dan voorheen toe te kennen in 11 sectoren (ofwel 118 subsectoren), waaronder professionele diensten, IT, de bouw, postdiensten, telecommunicatie, media, transport, distributie, toeristische en reisdiensten, en financiële diensten (verzekeringen, banken, financiële markten).

Deze verbintenissen zijn het meest verstrekkend voor de vormen van dienstverlening 1) (grensoverschrijdende dienstverlening) en 2) (verbruik in het buitenland); zij zijn meer beperkt met betrekking tot de vormen van dienstverlening 3) (vestiging van bedrijfsactiviteiten van buitenlandse ondernemingen in Rusland) en 4) (aanwezigheid van natuurlijke personen in Rusland), die van nature gevoeliger liggen voor Rusland. Voor vele dienstverlenende activiteiten verbindt Rusland zich officieel eveneens tot het terugdringen van de beperkingen op de markttoegang en het vrijwel uitbannen van elke nationale behandeling, om buitenlandse bedrijven niet te discrimineren.

- Een van de meest opmerkelijke verbintenissen betreft de concessies op het gebied van telecommunicatie, door middel van enerzijds de geleidelijke afschaffing over 4 jaar van de huidige limiet (49%) voor de deelname van buitenlandse spelers in het aandelenkapitaal van telecomgroepen en anderzijds het besluit om de voorwaarden van de overeenkomst op basistelecommunicatiediensten (4e Protocol van de GATS) toe te passen. Rusland zal een transparante en niet-discriminerende regelgeving in deze sector in stand houden, met name voor de toewijzing van licenties en frequenties, terwijl de huidige praktijk eerder gekenmerkt wordt door ondoorzichtigheid en gebrek aan concurrentie. Te betreuren valt dat de verlening van telecommunicatiediensten via

¹ Verslag van de Werkgroep inzake de toetreding van de Russische Federatie tot de Wereldhandelsorganisatie (WT/ACC/RUS/70, WT/MIN(11)/2) en het bijbehorende Addendum deel II - Lijst van specifieke verbintenissen inzake diensten - Lijsten van vrijstellingen van de toepassing van artikel II (NPF) (WT/ACC/RUS/70/Add.1; WT/MIN(11)/2/Add.1) van 17 november 2011.

satelliet vanuit het buitenland (vorm van dienstverlening 1) zeer beperkt blijft, formeel om redenen van nationale veiligheid.

- In de financiële sector zal negen jaar na toetreding tot de WTO de commerciële aanwezigheid van buitenlandse verzekeraars op de Russische markt onder bepaalde beperkende voorwaarden worden toegestaan. Buitenlandse banken krijgen het recht om filialen te vestigen en er is geen limiet meer voor de deelname van buitenlandse bedrijven in het aandelenkapitaal van afzonderlijke in Rusland, maar de buitenlandse deelname in de Russische bancaire stelsel als geheel blijft beperkt tot 50% (met uitzondering van buitenlands kapitaal dat geïnvesteerd wordt in privatisering van banken). Er moet echter worden toegezien op een eerlijke concurrentie tussen de marktdeelnemers, aangezien de Russische staat zelf, of via de Russische Bank, veel participaties in commerciële banken houdt, en een meerderheidsaandeel (58%) in de bank die momenteel een machtspositie inneemt op de Russische markt en die een onbeperkte staatsgarantie geniet voor de deposito's.
- In de toeristische sector kunnen buitenlandse operatoren (reisbureaus en touroperators) slechts 49% van het kapitaal van ondernemingen bezitten totdat deze beperking na 7 jaar wordt opgeheven. Maar buitenlandse hoteliers en restauranthouders kunnen zich in Rusland vestigen onder dezelfde voorwaarden als Russische onderdanen.
- Vervoerdiensten, met name in het maritieme, weg- en watervervoer worden ruimschoots opengesteld voor buitenlanders, zowel het vracht- als het personenvervoer. Ten aanzien van het waterwegvervoer, waarvoor momenteel een betrekkelijk vrije regeling geldt, zijn de Russische verbintenissen niet wezenlijk veranderd. Tegelijkertijd heeft de toetreding blijkbaar niet geleid tot belangrijke vooruitgang voor bedrijven in de luchtvaartsector.
- Voor de distributiesector staat Rusland volledig buitenlandse bedrijven toe te opereren in de sectoren groothandel, detailhandel, en franchising zodra de toetreding tot de WTO een feit is. De enige belangrijke beperkingen hebben betrekking op de distributie van geneesmiddelen, medische producten en groothandel van alcoholhoudende producten.
- Voor reizen van personen worden personeelsoverplaatsingen binnen groepen alsmede beroepsmatige contacten via zakenbezoeken met het oog op vestiging in Rusland vergemakkelijkt.
- Op IT-gebied en in de bouw verbindt Rusland zich ertoe volledige markttoegang en nationale behandeling toe te kennen in alle vormen van dienstverlening.

De rapporteur wijst op de betekenis van deze verbintenissen en de potentiële voordelen voor de Europese Unie. Momenteel is de handel in diensten goed voor ongeveer 20% van de Europese export naar Rusland (22,6 miljard EUR in 2010). De Russische verbintenissen zullen niet alleen nieuwe bedrijfskansen voor Europese ondernemingen scheppen, maar tevens voor Europese exporteurs en investeerders die al met Rusland werken de situatie verbeteren, ook in de zin van non-discriminatie en vrije concurrentie. Meer concurrentie zou bovendien moeten leiden tot een groter aanbod en een betere dienstverlening in Rusland in talloze sectoren, waardoor het ondernemingsklimaat voor alle Europese ondernemingen die in

Rusland gevestigd zijn, wellicht vergemakkelijkt wordt. In dat verband kan bijvoorbeeld worden opgemerkt dat Rusland op de 183e en laatste plaats komt in de categorie "toegang tot elektriciteit" in het rapport Doing Business 2012 van de Wereldbank.

De rapporteur wijst er echter op dat de uitvoering door de Russische regering van vele aspecten van deze concessies, met name in verband met de vestiging van buitenlandse bedrijven (vorm van dienstverlening 3) ingrijpende aanpassingen van het Russische recht vergt, vooral op het gebied van het handels- en mededingingsrecht en douaneverordeningen en -besluiten.

Bovendien hebben deze wijzigingen van wetsteksten met betrekking tot, of van invloed op de handel in diensten weinig betekenis als ze niet ondersteund worden door een rechtsstaat die instaat voor de onafhankelijkheid en integriteit van de instanties die deze wetten en verordeningen moeten uitvoeren, waaronder ook de instanties die bevoegd zijn voor de regulering per sector (in het bijzonder de voorschriften en procedures voor de toewijzing van licenties) en de rechtbanken die geschillen moeten oplossen.

De Europese Unie zal dus op adequate wijze erop toe moeten zien dat de multilaterale verbintenissen van de Russische regering ook daadwerkelijk gevolgd worden door een opening van de markt van Russische diensten, zowel in wetsteksten als in de praktijk. Rusland zal op zijn beurt tegenover zijn partners in de WTO rekenschap moeten afleggen over de vorderingen die gemaakt zijn met de uitvoering, daarbij rekening houdend met de punten van zorg die door de leden van de organisatie zijn geuit en opgenomen in het verslag van de Werkgroep inzake de toetreding van de Russische Federatie tot de Wereldhandelsorganisatie.

Standpunt van de rapporteur met betrekking tot de bilaterale overeenkomst over de handhaving van de verbintenissen inzake de handel in diensten

De verbintenissen van Rusland inzake de liberalisering van zijn handelsregelingen gaan voor veel sectoren van dienstverlening verder dan de regeling die tot dusver van toepassing is op de Europese ondernemingen, op basis van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst van 1994, die sinds 1997 van kracht is. Slechts in twee dienstverleningssectoren (maritieme handel en tijdelijk verkeer van werknemers voor beroepsmatige doeleinden) zullen vanaf de officiële toetreding tot de WTO de Russische verbintenissen in de overeenkomst EU-Rusland van 1994 verdergaan dan in het multilaterale kader van de GATS.

De twee partijen hebben deze overeenkomst gesloten zodat de Europese Unie in aanmerking blijft komen voor een gunstiger regeling dan de multilaterale regeling. De overeenkomst bepaalt dat Rusland uitsluitend aan de Europese Unie, op basis van een verzoek om uitzondering op de meestbegunstigingsclausule in zijn GATS-verbintenissen, grotere preferenties blijft toekennen voor deze twee sectoren. De bilaterale overeenkomst omschrijft de inhoud van deze exclusieve preferentiële verbintenissen die de EU geniet. De overeenkomst impliceert echter geen enkele nieuwe verbintenis van de kant van de EU.

De rapporteur onderkent het algemene positieve effect van een verankering van Rusland (over wiens toetreding de Raad van de Europese Unie een positief besluit heeft genomen¹) in de

¹ Besluit van de Raad van 14 december 2011 betreffende het in de desbetreffende organen van de Wereldhandelsorganisatie door de Europese Unie in te nemen standpunt over de toetreding van de Russische Federatie tot de Wereldhandelsorganisatie (2012/17/EU)

WTO, een organisatie die het multilateraal handelstelsel op basis van gemeenschappelijke regels ondersteunt, en gaat ermee akkoord dat de EU een bilaterale overeenkomst met Rusland moet sluiten om bijkomende concessies te verkrijgen die verder gaan dan de multilaterale regeling, en zo het huidige niveau van de verbintenissen van Rusland betreffende de toegang tot de markten voor de Europese dienstverleners in de twee sectoren van de genoemde diensten te handhaven.

Tenslotte is het wenselijk, in het kader van de handelsonderdelen van de bilaterale nieuwe overeenkomst tussen de Europese Unie en Rusland waarover onderhandeld wordt, ter vervanging van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst van 1994, de inhoud van de bijna 20 jaar oude verbintenissen aan te passen, met name om bijkomende verbintenissen van Rusland te verkrijgen in de vormen van dienstverlening 3) en 4) onder het hoofdstuk "Handel in diensten en recht van vestiging". In dit hoofdstuk moeten ook de rechten van Europese dienstverleners bij vestiging op het Russische grondgebied krachtiger worden vastgelegd.

De rapporteur steunt derhalve deze overeenkomst en beveelt het Parlement aan zijn goedkeuring te hechten aan deze overeenkomst.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	30.5.2012
Uitslag eindstemming	+ : 26 - : 0 0 : 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Badiá i Cutchet, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Vital Moreira, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Silvana Koch-Mehrin, Elisabeth Köstinger, Emma McClarkin, Miloslav Ransdorf, Tokia Saïfi, Jarosław Leszek Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Zuzana Roithová